

Данута Біцэль

Ойча наш...

Цыкл вершаў

Мінск
«Про Хрысто»
2008

УДК 821.161.3-1
ББК 84 (4 Бел)-5
Б 67

Мастак Уладзімір Вішнеўскі

Бічэль, Д. Я.

Б 67 Ойча наш...: цыкл вершаў / Данута Бічэль; Мастак Уладзімір Вішнеўскі — Мінск : Про Хрысто, 2008. - 32 с.

ISBN 978-985-6825-06-7

Цыкл вершаў «Ойча наш...» вядомай паэтки, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі імя Янкі Купалы Дануты Бічэль — гэта паэтычнае асэнсаванне малітвы Панскай, кожнага яе радка, а таксама вельмі асабісты, кранальны зварот дзіцяці да Нябеснага Айца, у якім удала і тонка знітавана долінае з горнім. Гэта сапраўдная паэзія, натхнёная і асвечаная малітваю.

**УДК 821.161.3-1
ББК 84 (4 Бел)-5**

ISBN 978-985-6825-06-7

© Бічэль Д. Я., 2008
© Вішнеўскі У., ілюстрацыі, 2008
© Афармленне, УП «Выдавецтва
"Про Хрысто"», 2008

Ойча наш

Ты мяне, зерне, пасеяў тут —
я тут расту...
Ойча наш, калі я перайду
праз мяжу ў прастору, у прастату,
праз генетычны код роду
з-пад споду —
ад слова, якое адбілася ценом,
да Слова, Якое сталася Целам,
магчыма, так праясніцца
таямніца жывога жыцця —
я — Тваё, Ойча, узлюбленае дзіця...

Ты любоў мне даў як аванс...
Паміж нас —
між Тваёй зямлёю, Тваімі вышынямі —
звініць непарыўная чыстая лінія...

У гэтым бляску
ўсё дадзена мне навырост —
на Тваю хвалу, на мой пост,
на мой пералёт кароткі —
як абавязак салодкі —
неад'емнасць, надзейнасць,
споўненасць, недарэмнасць...

Ты мяне
не перасаджвай з Тваёй чыстай зямлі,
я тут зацвітаю калі-нікалі
на блакітнай градцы малой...
Ойча наш, Ойча мой!

Каторы ёсць у небе

Моцай нашага розуму зразумець гэта нельга.
Моцай людскога ўяўлення ці вымярэння — нельга:
ні дацягнуцца, ні дакрануцца
да Твайго Сэрца...

Выпадкова на досвітку
вочы ў вочы
нам з Табой не сустрэцца...

Нам не адамкнуць самім Тваіх брам.
Нам не даскочыць самім да Твайго неба.
Ні дакрычацца, ні дапрасіцца нема...
Мы — ад зямной зямліцы.
Нам быць надта дзёрзкімі нельга.

Як нерпа ў нераст у нерад...
Недбаль. Неўдаль.
Я часовы тут госць.
Наш белы свет — гэта неба.
Вакол нашай зямліцы глыбокае неба.
Недасяжнае, вечнае, справядлівае неба.
Каторы ёсць у небе...
На зямлі Каторы ёсць...

Свяціся імя Тваё

Гэта не паддаецца ацэнцы людскіх мазгоў.
Гэта аднекуль снуецца, ліецца, пяецца,
паўтараецца зноў і зноў...
патаемны, таемны схоў...
Свяціся імя Тваё!

На ўзроўні навяртання, аддання, адхлання,
маўчання, дыхання, благання,
літаніі ахвяраскладання,
малення да самаспалення...
як у сонцаспёк прахалоды гаёк —
свяціся імя Тваё...

З гарызантальнай лініі здарэнняў,
якіх так мала,
на вертыкальны экран вартасцяў-ідэалаў,
праекцыі дасканалая форма,
абсалютная, выключная, канчатковая норма
жыцця...

Штодзённы людскі зварот
да ясных ясныт
мае сілу перамяніць
жыццё маё —
свяціся імя Тваё!

Прыйдзі валадарства Тваё

Прыйдзі валадарства Тваё...
А мяне тут зусім не было...
Прыйдзі валадарства Тваё —
на святле ланцугоў звяно...

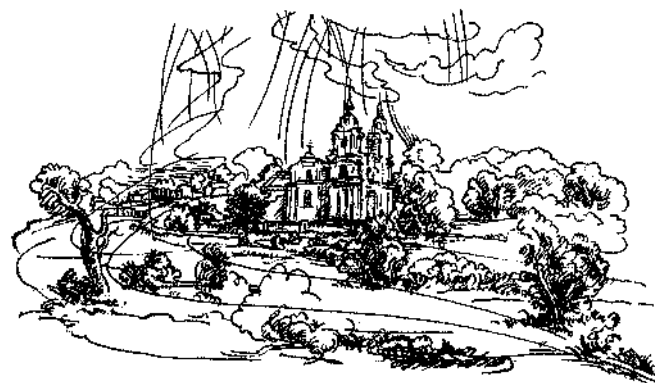
Прыйдзі валадарства Тваё,
як жыццё затухае маё...
на Тваёй, сагрэтай Тваім валадарствам зямлі,
у валадарстве Тваім сабой агарні...

у неабдымным —
у музыцы без пачатку — канца,
у неабсяжным валадарстве
паўсюднага Бога Тварца...

У Табе раствараецца ўсё,
і кіруецца ўсё да ўсяго —
да валадарства суіснавання...
Каб не страціць Яго
 таямніцы феномену
ў мове, мыслі, дзействе і спрэс —
няхай мерае меру, наводзіць парадак і сэнс.

Выхваляем Цябе кожнай істотай жывой,
збаўленай збаўчай Крывёй.

Калі тут завершыцца зямное жыццё,
прыйдзі валадарства Тваё...

Будзь воля Твая, як у небе, так і на зямлі

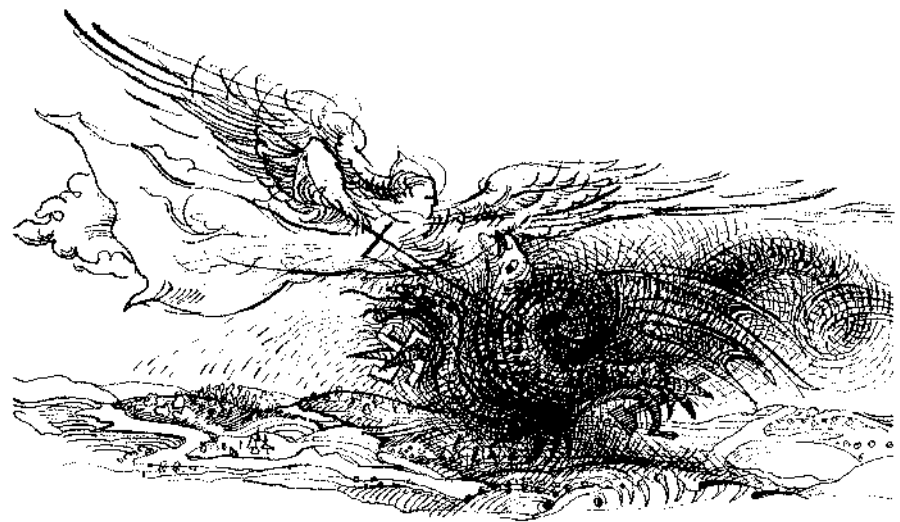

На цыферблаце, з падсветкаю сінім,
ходзіць без стрэлак вечны гадзіннік.
Цікае, цікае, цік — маладзёк,
поўнік, вятох ды пустыннік...
Над соннай начною зямлёй
цікае па волі Тваёй...

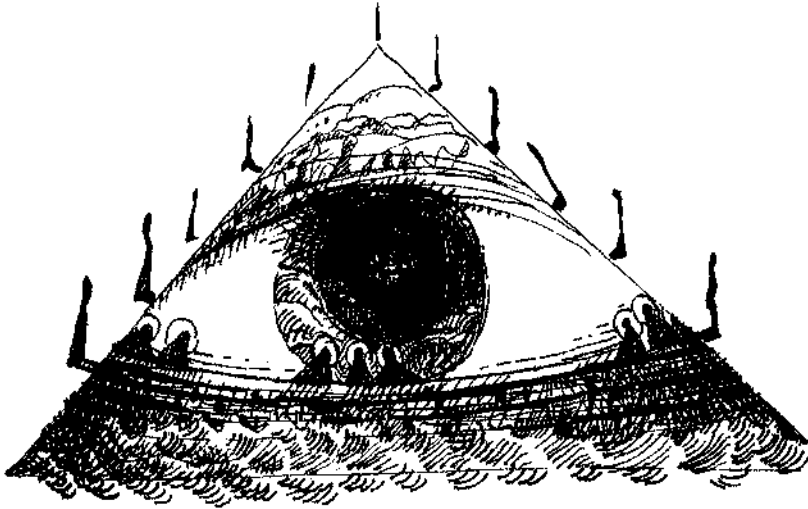
Чысты аркуш тратуара шэры
чыстымі крокамі не перамераць.
Чыстае слова камень падымае...
Маўчанка з Табой нямой не бывае...
Могучь вочы ў цямне Пана Бога хваліць:
— Будзь воля Твая, як у небе, так і на зямлі.

У цёплым, цёмным, цёмным цямне
сіроткі мае чакаюць мяне,
сіроткі мае выглядаюць вясны —
радкі, мае дзеткі, адны і адны...
Ўсё, Божанька, бачыш — дзе Ты, а дзе — я...
— Будзь воля Твая,
як у небе, так і на зямлі...
Як штодзённа, так на зары...

Пацягушачкі-гушкі — каткі на вярбіне...
Павярнуўся на бок ліст нябёс цёмна-сіні...
І пакуль ад зары ліст нябёс не запаліцца,
у слабасці слова маё дасканаліцца...
— Будзь воля Твая, як у небе, так і на зямлі,
і яснот, і чарнот не заімглі...

Хлеба нашага штодаённага дай нам сёння

Лячу, лячу па высокім жыце...
Каласкоў красаванне, казышце...

Лета, лета, спелае лета,
планета жыццём сагрэта,
перапёлкай-пёлкай апета,
дабрынёй, буйным зернем наліта
жыта спелае, жыта, жыта...
прытуляе бок да блакіту

аж туды, дзе святлее Ліда,*
дзе неба да жыта прышыта,
а жыццё-быццё да нябыту...

Променем-праменнем хадзіла,
сонейкам матулі свяціла,
незабудкай цвіла сястрыцы, —
не калоліся з ёй, як кастрыцы, —
дзве прыгожыя з казкі царыцы...

* *Ліда* — горад на Гарадзеншчыне.

Паспрыяў жа нам Бог нарадзіцца,
прытуліцца, уцелавіцца
у жыццейка ўскрай гасцінца...
Бы ў шчаслівы сон — у жыццё.
Дзякуй, мілы Божа, за ўсё.

Толькі, Божа, не пераблытай
Кашчыху й мяне, жнейку жыта...

Хлеба нашага штодзённага дай,
каласкамі перажагнай.

І адпусці нам правіны нашыя

Затаптаўся надворак жылякамі саломы,
не забыў тваіх вуснаў вільготна-салонях.
Здзірванеў агарод за глінянаю ямай...
Да святла маіх сноў ты прывязана, мама.

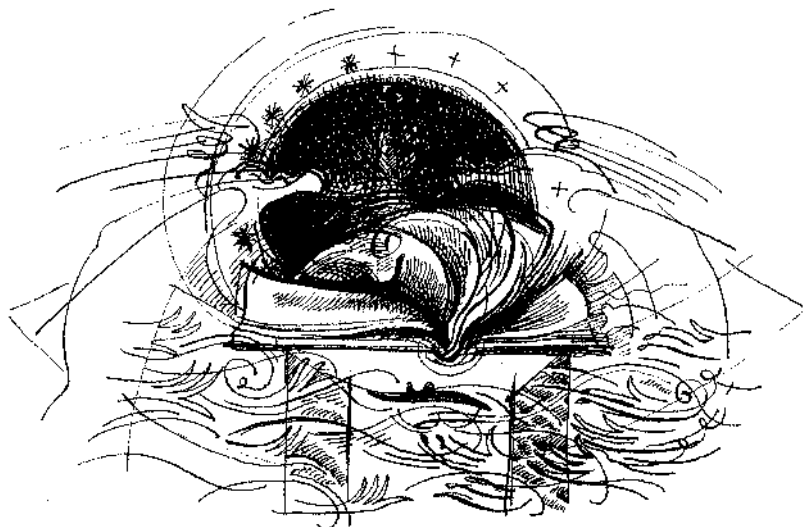
І чаму ты штодзённа, штозмрочна, штоцёмна
так мяне выклікаеш балесна, нястомна,
так слязьмі акрапляеш сцяжын маіх паскі?...
І ніякай патолі не дае «Анёл Панскі»...

Я ніжу на Ружанчык пялёсткі штоночы.
Я літую ў літанію смутку вяночак.
Пераплачу нататнік святой Фаустыны...
Толькі ў сон упаду — упаду ва ўспаміны.

Як мне добраму Богу адбіць тэлеграму
каб у ласцы святой прытуляў маю маму?
Каб сагрэў яе ў Краі, таемным і мілым,
ды прабачыў правіны халоднай магілы...

Адпусці нам правіны, адпусці нашы хаты.
Там нікога няма, там няма вінаватых.
Абразок папяровы. Збянтэжана мышка.
Ключ схаваўся. А я пад парогам — бы мнішка.

І не ўводаь нас у спакусу

У райскім садзе пчаліным вуллем
на хмарках крыжыкі крэслім вугалем...

У захмар'і чысцім анёлкам крылцы,
аблокі звязваем у навальніцы...

Колькі на свеце свеціцца вочак,
столькі малітваў спляцем у вяночак...

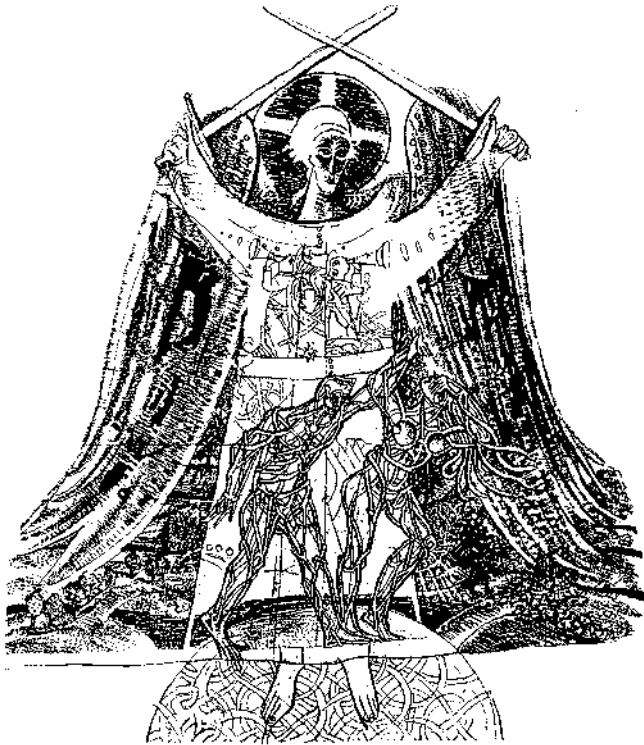
І не ўводзь нас у спакусу
пахвалою наносіць укусы...

І не ўводзь нас у спакусу
мінусы крэсліць на плюсы...

І не ўводзь нас у спакусу
райскія яблыкі ў садзе надкусваць...

І не ўводзь нас у спакусу...
... з прымусу

Але збаў нас ад злога

Я стачыла ноч з ночай, а быў белы дзень...
Перадаў мне анёлак праз хмарку прамень.
Зелень ліпак і лапiк шаўковых нябёс.
Аб чым мроiла, тое i зведала... Вось...

Пераблытала даты. Стаптала абсяг.
Беларусь збудавала Паэту ў пасаг.
Столькі зведала сонца мiж красак i траў!
Але ўсiх маiх хлопцаў Ты, Божа, забраў!

Мне ад продкаў нiякiх тут спадкаў, заслуг.
Ад нашчадкаў — падзяка: змацавала ланцуг.
Замест золата лёнам сатканых дзяруг,
замест дуг залатых — Дух Святы, Божы Дух.

Я марнуюся днямi, я начамi не сплю.
Усё жыццё перадумаю, перамалю...
Бодем сэрца складаю малiтву, слязьмi...
А як б'юць мяне, Ты засланыеш грудзьмi.

I цяпер маю шмат, а здаецца — нiчога...
Але збаў нас ад злога.
Амэн.

Літаратурна-мастацкае выданне

Бічэль Данута Янаўна

ОЙЧА НАШ...

Цыкл вершаў

Рэдактар К. Лялько

Тэхнічны і мастацкі рэдактар А. Глекаў

Камп'ютэрная вёрстка А. Глекава

Карэктар Л. Камінская

Падпісана да друку 05.01.2008 г.

Фармат 60x108 1/32. Папера афсетная.

Гарнітура ВаШса.

Друк афсетны. Ум. друк арк. 1,20. Ул.-выд арк. 0,73.

Дадатковы наклад 500 асобнікаў. Зак. № 37.

УП «Выдавецтва "Про Хрысто"».

ЛИ 02330/0056927 ад 1.04.2004 г.

220030 г. Мінск, пл. Свабоды, 9, п. 2.

<http://pro-christo.catholic.by>;

e-mail: pro-christo@catholic.by

Надрукавана з дзяпазітываў заказчыка

ў друкарні ООО «Прамкомплекс».

ЛП № 02330/0056669 ад 29.03.2004 г.

г. Мінск, зав. Бехтэрева, 10.